

El llibre de les bèsties de Ramon Llull

• Ramon Llull

1.1. Context històric i social on es situa l'autor.

Al llarg del segle XIII hi ha molts canvis evidents, a l'àmbit polític, econòmic i social. L'expansió de la corona catalano-aragonesa i la convivència de religions i cultures molt diferents inicien aquests canvis. Però de totes maneres, segueixen existint alguns grups religiosos amb mentalitat austera que pretenen un retorn al sistema de vida dels primers cristians.

Es crearen millors universitats gràcies a la gent que es preocupava pels raonaments, les discussions, l'essència del llenguatge, etc. Basant-se al racionalisme aristotèlic i a esta explosió de raonament, alguns intel·lectuals començaren a participar d'un cert esperit de modernitat i l'església comença a perdre l'hegemonia cultural.

Ramon Llull és un clar exemple d'aquest esperit, que utilitza amb el propòsit de provar els dogmes cristians. A pesar dels indicis de canvi, el món feudal segueix estant dividit en tres estaments: noblesa, clergat i estament popular. Inclús dins de cada grup, coexistien diverses esferes de poder. La societat s'organitzava en forma piramidal: des dels vasalls més humils al rei més poderós.

1.2. Vida de Ramon Llull.

Ramon Llull (1232/35 – 1316), va nèixer a la ciutat de Mallorca, al seny d'una noble família barcelonina que s'instal·len a l'illa, on dirigeixen la vida cortesana, arran de la conquesta de Jaume I en 1229. La seua mort l'expliquen dues teories: una és que es va perdre al nord d'Àfrica, i la segona teoria és que vinent d'Àfrica el van matar per predicar. Es considerat per tots com una figura excepcional i la més complexa del pensament occidental. Sempre serà vist com una personalitat molt excèntrica, original i amb un caràcter polifacètic i d'alguna manera visionari. Va viatjar per tot el món conegut. Va relacionar-se amb papes, amb reis i filòsofs. Les dades que coneixem ens arribaren per dues obres biogràfiques: la primera és *Vida coetània*, escrita en prosa i publicada al 1311, i la segona obra que està escrita en vers i publicada al 1299 és *El cant de Ramó*.

Parlarem de 3 etapes a la vida de Ramon Llull:

Del naixement als 30 anys:

De patge va passar a ser mestre de Jaume II, i després va passar a ser majordom de Jaume II. Gràcies a la posició social i l'educació va viure una vida de plaers, perseguint qualsevol cosa que se li presentava al davant. Als 25 anys es casa amb Blanca Picant de la qual tindrà 2 fills, un fill i una filla.

Des del 1263 fins als 32 anys:

S'inicia la seva vida espiritual. Segons ell, mentre escrivia una poesia amorosa en occità va tenir 5 visions de Jesucrist crucificat. A partir d'aquí deixa a la seva dona i els seus fills i abandonà també el món carnal, i dedicà 10 anys a preparar la seva teoria religiosa, ètica o moral.

• Canvi i preparació:

És l'etapa de transformació i formació espiritual, en la qual Llull prendrà totes les eines necessàries que farà que ell passe de ser un cavaller libidinós a ser un home religiós. Llull entén que ha de dedicar la seva vida a Déu i no només això, també les seves obres. Ell va deixar Mallorca i peregrinà a Sant Jaume de Compostela.

Quan acaba la peregrinació torna a Mallorca i es va a viure al monestir de Santa Maria La Real. És llavors quan obté una sòlida relació filosòfica, teològica, religiosa... A més aprén llatí pel seu compte i àrab d'un esclau. Fa vida contemplativa a Puig de Randa.

És al final d'aquest període quan torna a sentir-se il·luminat per Déu, la seva Art serà inspirada directament per Ell. Aquesta relació divina és coneguda per: *La il·luminació de Randa*. És a partir d'aquest moment que escriu la seva obra: *Art abreujada d'atobar la veritat* que serà la versió catalana del llibre inspirat per Déu: *Arts Magna*. Al 1275 es crida a la cort de Motpellier perquè un sabi teòleg franciscà vol examinar les seves obres. L'obra de Llull és aprovada i el príncep funda,gracias a ella, una escola a Mallorca que té com a objectiu formar misioners.

Els últims 40 anys de la seva vida:

Va fundar un monestir, on hi ha 13 monjos franciscans que van estudiar àrab i art lul·liana. Aquest art es el que permetrà als monjos convertir als infidels en cristians. Llull abandona l'escola i es dedica a viatjar, però sense deixar d'escriure. Parla amb reis i papes, intervé en consil·lis eclesiàstics en els quals es discuteixen les questions de la Fé, i finalment predica en el nord d'Àfrica els últims anys de la seva vida.

1.3. Obres de Ramon Llull.

En el seu temps la gent solia viure fins als 40 o 50 anys, mentre que ell va viure fins als 70. No va tenir un lloc estable de residència. Era noble i va renunciar a tots els privilegis materials, per a tenir una vida relaxada. Viatja continuament per la Mediterrània i per mitja Europa, però aquesta activitat incessant no l'impedí escriure més de 250 obres sobre una gran diversitat de temes: política, ciència, medicina, retòrica, lògica, filosofia, teologia, dret... D'aquestes també n'hi ha que són escrites en català i en llatí. També va escriure en àrab, però no es conserva cap, es sap que les va escriure pels savis àrabs de l'època que comenten i parlen sobre aquesta obra. També n'hi ha obres destruïdes per l'autor, escrites en occità.

1.3.1 Obres poètiques.

Podem dividir els seus poemes en tres grans blocs:

- Poemes autobiogràfics. Els més destacats són *Lo desconhort* i el *Cant de Ramon*.
- Poemes programàtics i didàctics. Els més representatius són *Lo Concili* (1311) i *Medecina de pecat* i la *Logica de Gatzel*.
- Poemes hagiogràfics. Els més coneguts són els *Cent noms de Deu* i el *Plant de la Nostra Dona Santa Maria*.

1.3.2 Obres filosòfiques, científiques i pedagògiques.

Ell tenia una doctrina filosòfica, on explica que les seves arts eren totalment inspirades per Déu. La utilitzava per demostrar els errors dels cristians, es per això que escriurà les *Arts Magna*, que primer de tot escriu en llatí i que posteriorment titularà *Art abreujada d'atobar veritat*, versió catalana que fou replicada sis vegades, escrita entre el 1271 i el 1274. L'anterior va ser escrita aproximadament escrita entre el 1265 i 1270. Aquesta art troba que no és bastant entenedora i per fer-la més intel·ligible escriu *De la Ciència* que abasta l'ambició d'encaminar tot el coneixement humà. Utilitza la simbologia de l'arbre i al llarg de l'arbre tracta d'uns temes diferents, cada arbre està dividit en set parts: arrels, troncs, branques, rams, fulles, flors i fruits. Cada una d'aquestes parts es dedica a un tema diferent de cada part de l'arbre.

Tota aquella ciència que es recull es dirà: *Arts Magnas Generalis* última que escriví entre 1305, 1308. Hi ha altres intents d'igualar aquesta obra *Art Demonstrativa*, que pretén demostrar raons de fé. Dins de la seva obra didàctica, en la qual es transmeten coneixements, maneres de comportar-se...a primera va ser: *Llibre dels*

gentils e dels tres sabis en el la qual un vell pagà que no coneix Déu es troba proper a la mort, i troba que a la seva vida li falta una cosa. L'angoixa li fa anar a la recerca de la fé. A les portes d'una ciutat troba 3 vells sabis, representants dels musulmans, els cristians i els budistes i el vell pagà els demana raons de fé. No hi ha cap conclusió al final del llibre.

El segon llibre és *Llibre de l'ordre de Cavalleria*. És un conjunt de gent que segueix el mateixos principis. És el manual perfecte del perfecte cavaller, en el qual un vell ermità, que és l'últim estat de perfecció al qual pot aspirar un home, ensenya a un home com arribar a ser un perfecte cavaller i un perfecte cristià. Serà reproduït en el *Tirant lo blanc* de Joanot Martorell i és aquest un dels llibres més traduïts. El tercer llibre és *Doctrina pueril*, amb el qual pretenia agrupar les teories sobre l'educació dels infants. Altres llibres similars són *Llibres Natalis* i de *Natali Puerit Parboli Cristis i Eros*. En aquest últim s'explica l'infantesa de Jesucrist perquè serveixi de model de conducta dels nens, la voluntat és ensenyar.

- Altres obres de caràcter filosòfic van ser escrites en vers:

El desconcord i el cant de romà, és el més important (1275) i consta de 828 versos alexandrins, té forma de debat, mentre l'autor agafa el paper d'ell mateix i d'un ermità. Pertany a un moment de depressió profunda de l'autor, perquè ell creu que no ha alcançat els seus objectius escriu també *Cant de Ramon*, que és una íntima i adolorida confesió d'un home que es sent trist, abandonat i rebutjat.

1.3.3 Obres narratives.

Les dues grans novel·les de Llull otorguen com a protagonistes a *Blanquerna i Fèlix*. Aquest primer llibre es de 1283 i el segon és de 1285 i el llibre complet és *El llibre d'Evast i de l'home Blanquerna són fill*. Aquí es fa l'autobiografia completa de Blanquerna que a l'igual que Fèlix, són tractats com cavallers. Recorren el món com recerca d'un objectiu religiós. Les seves aventures no són militars sinó que són espirituals. Llull també inclou la vida del monestir i fa un retrat de la societat feudal.

Blanquerna és un llibre en el qual Llull ens diu com ha de ser el model del perfecte cavaller. Ens mostra 5 visions:

La primera: Com ha de ser el matrimoni cristià ideal. Ens explica com són els pares de Blanquerna, Evast el pare i Aloma la mare. En el primer capítol destaquen els protagonistes. També se'ns explica com ha de ser el fill perfecte, ens dona el model d'educació dels infants. Està inspirat en la *Doctrina Pueril*. Ens diu com eduquen Aloma i Evast al seu fill i com està destinat a ser casat amb la donzella Natana. Però Blanquerna no decideix tenir la vida matrimonial, sinó que vol seguir la inspiració de l'Art Loriane i arribar al màxim estat de perfecció.

La segona: Decideix seguir la vida de religiositat i es fa monjo i en un punt més alt abat. Blanquerna arriba encara més lluny, ja que ha reorganitzat la seva vida i el seu monestir. Adopta la perfecció i gràcies al resò que té com abat i com a monjo l'escullen com a bisbe.

La tercera: Blanquerna emprén la reforma de la seva diàfesi del conjunt de badies, monestirs...

La quarta: Ell és triat papa. Organitza el món a la perfecció. Una vegada ho ha organitzat tot, ell decideix seguir la seva dedicació juvenil i fer-se ermità.

La quinta visió: L'últim estat de perfecció. Es retira a viure a un bosc i en aquest estat de perfecció Blanquerna escriu 2 llibres que són dos tractats místics que estan inclosos dins la novel·la.

- Llibre d'amic i amat
- La recontemplació.

El llibre de contemplació va ser escrit a 1272 i es inclòs dins d'un llibre abans de *Blanquerna*, però inclosa dins d'aquesta novel·la. És la primera obra teològica i mística de Llull i es base de tota la seva obra. Primer va ser escrit en àrab i després s'ha fet en català. El llibre està estructurat en 366 capítols, un per cada dia de l'any, més un per a l'any de transpàs. També té un caràcter enciclopèdic.

L'altre d' *Amic i Amat* és redactat simultàneament entre el 1283 i el 1285, si fa o no fa en aquest cas es poètica de la mística lolliana de resons bíblics per no dir que respira directament dels cantirs. És un llibre escrit de manera independent i inclòs en *Blanquerna*. També és presentat com una obra escrita pel protagonista després d'haver renunciat a la vida de papa. També té 366 versicles amb una forta càrrega poètica, té un tó dialogat amb tres protagonistes.

Es tracta en aquest cas de matèria trovadoresca i en sentit propi, poesia amorosa, tot i que és escrit en prosa i que hi ha un translat de l'amor de la dona a Déu, per tant es una amor pur:

Amat Objecte de l'amor. Déu

Amor Intermediari entre Déu i l'home.

Amic Perfecte cristià.

El *Llibre de les meravelles* és una mena d'enciclopèdia dialogada entre mestre i deixeble, el protagonista de la qual (el deixeble) és Fèlix, un jove que recorre el món meravellant-se de totes les coses que hi troba. Entre les seues deu parts o llibres, dedicats respectivament a Déu, als àngels, al cel, als elements, a les plantes als metalls, als animals, a l'home, al paradís i a l'infern, encadenats entre ells, que servixen per reforçar les afirmacions de l'autor i per facilitar-ne la comprensió.

El llibre seté, corresponent als animals, és el *Llibre de les bèsties*. En una obra enciclopèdica com el *Llibre de les meravelles*. Al capítol dedicat a les bèsties hom esperaria trobar un seguit de descripcions d'animals reals o fantàstics, completades amb reflexions filosòfiques sobre la significació dels costums que els eren atribuïts, tal com feien els bestiaris medievals. En canvi, Ramon Llull hi inclou un obreta escrita prèviament que, en comptes de descriure animals, pretén aconsellar els prínceps i els governants per mitjà de l'actuació d'una societat d'animals que es comporten com els homes.

1.3.4 Obres místiques.

El tercer llibre de *Filosofia d'amor*, complementa *El llibre d'Amic i Amat* que és posterior a aquest. L'autor estava a les portes de París plorant desconsoladament, això és la personificació de l'amor que plora perquè no té cap seguidor, mentre que la seva germana, que representa al saber, els té tots. A partir del simbolisme de l'arbre desenvolupa una alegoria per donar-la a conèixer, a més a més de l'amor tornen a aparèixer amic i amat. Pel que fa a la poesia, Llull va escriure moltes obres d'escaire trovadoresc que els va perdre. En tota la primera part (30 anys) tota la seva lliteratura era profana i després de la conversió va escriure poesies. Usa recursos trovadorescos que són els entesos pel públic, facilita la memorització, ja que és com si fóra una cançó, que és millor que la narració.

1.4. Llenguatge d'aquestes obres.

Llull va conrrear 4 llengües diferents:

L'occità (poesia lírica, trovadoresca), el català, el llatí i l'àrab (els avis fan referencia a l'àrab). Va escriure en català per fer-se entendre pels seus contemporanis. Establim que la característica de les seves obres és la coherència amb la qual està expresat el seu pensament. El triple objectiu en el que s'articula. Arà ja no s'intentarà convertir als infidels a través de les armes, sino exercir una missió de conversió, una labor

missional i en tercer lloc volia crear escoles per als predicadors, per a que es poguessin formar en teologia, en llengües i en art.

A part de l'obra també és fonamental el personatge des del punt de vista de la llengua. Llull és el creador més important de la prosa catalana. Ell fa ciència amb una llengua vulgar. Davant d'un gran repte, una tasca important que és la creació d'una llengua nova, crea tota una sintaxi catalana. També es destacable que ell supera la mediocritat llingüística i sintàctica de tota una llengua. Alfons el Savi farà les mateixes funcions en la llengua castellana. Llull és el primer filòsof que fa servir la llengua catalana per fer filosofia. És una prosa que és apta per posar, també és important que ell incorpora sintàxi. És origen del patró llingüístic que després entrarà a la cancelleria reial.

- **El llibre de les bèsties.**
- **Introducció.**

El *Llibre de les bèsties* és una breu novel·la protagonitzada per animals, el quals reproduïxen d'una manera simbòlica el comportament humà. La narració, dividida en set capítols, va precedida d'una introducció clarament deslligada de la resta de l'obra, on Fèlix apareix com a simple espectador–representador de la història, i va seguida d'un breu epíleg on aquest mateix personatge manifesta el propòsit de fer arribar l'obra al príncep.

L'obra, escrita en tercera persona, narra tot el procés que va de l'elecció del Lleó com a rei, fins arribar a la mort de la rabosa, víctima de les seues pròpies intrigues. Paral·lelament a aquesta història, Llull ens presenta un bon nombre de petites narracions o exemples, generalment protagonitzats per animals, i sense relació temàtica entre elles ni amb la trama general. Un dels grans mèrits de l'obra és, precisament, l'habilitat amb què aquestes unitats narratives menors són inserides, formant un tot amb la trama general.

2.1.1. Els animals en la literatura.

Els animals han constituït al llarg de la història un eix ben important de la producció de molts escriptors i en general de molts artistes. De vegades se'ls ha utilitzat com a representació de les virtuts i sobretot dels defectes dels homes. D'altres, en una època ben determinada de la nostra història, com un mitjà de fugir de la censura. En multitud de jocs i endevinalles apareixen com a protagonistes.

2.1.2. Estructura: La utilització de l'exemplum.

Aquest element es va potenciar de gran manera, sobretot a partir del segle XIII, tant es així que es va convertir en un important mitjà de comunicació de masses omnipresent en la predicació adreçada al poble. A diferència de l'exemplum medieval, aquest element en mans de Llull s'allunya de tot realisme. Allò que li interessa és aconseguir una atemporalitat i una atopicitat exemplars i universalment aplicables.

Aquestes històries breus, també anomenades pel mateix Llull semblances, eren un recurs molt utilitzat pels predicadors per tal d'atraure l'atenció de la gent senzilla i facilitar la comprensió i la retenció dels conceptes religiosos i morals. Al *Llibre de les bèsties*, Llull utilitza els exemples per mostrar pautes de conducta, tant per via positiva, instant el lector a seguir-los, com per via negativa, recomanant-li de no fer-ho, tot i que de vegades pretén simplement reforçar les argumentacions dels protagonistes o reflectir-ne els sentiments i les emocions.

El propòsit didàctic de l'obra, centrat en la salvació dels homes, va dirigit, tant a modificar conductes personals, com a la reforma de la societat de l'època, que negligia els ideals cristians. Llull, tot i acceptant l'organització social establerta, és a dir, l'estratificació de la societat feudal i la preeminència i la intangibilitat del rei, ataca les transgressions d'aquest ordre. A l'estament religiós li retreu falta de religiositat, ignorància i luxúria; als governants, injustícia envers els vassalls, desprotecció del dèbil i corrupció; al rei, li exigeix el

compliment del deure de protecció i una conducta justa, guiat pels bons consellers.

Alba Mariah Martínez Bonet 2º BAT C

2.1.3 Fonts d'on trau l'autor coneixements.

Una de les principals fonts del *Llibre de les bèsties* són els reculls d'apòlegs orientals d'origen indi aplegats en col·leccions com el *Panxatantra* (*Cinc casos de saviesa*), conegudes a Europa gràcies a traduccions àrabs, com el *Calila e Dimna*, els va prendre del *Sendebâr*, recull d'origen indi, o *Les mi i una nits*. Amb aquestes obres, el *Llibre de les bèsties* té en comú, a més dels exemples concrets, l'estructura novel·lada i la finalitat didàctico-moral.

Una altra font del *Llibre de les bèsties* és el *Roman de Renart* francès, els poemes o les branques del qual es van publicar al llarg dels segles XII i XIII, i del qual pren el nom del protagonista, Na Renard, el de l'Onça, i alguns episodis concrets, com l'adulteri del Lleó o el duel entre el Lleopard i l'Onça. També cal tenir en compte el paper de la Bíblia com a font de molts exemples, així com la tradició oral i els elements autobiogràfics.

• Argument del llibre de les bèsties.

El *Llibre de les bèsties* forma la segona part del *Fèlix o Llibre de meravelles*. El protagonista és com el centre d'una obra on es reflecteix com en un mirall, el món moral i material que l'envolta.

El *Llibre de les bèsties* és una sàtira de les ambicions humanes. Ramon Llull intercala un episodi novel·lesc en el qual les bèsties actuen segons la psicologia que a cada una d'elles és atribuïda en el fabulari, i així el món dels animals, simbolitzat en la cort reial del Lleó, esdevé una caricatura del món dels homes.

Aquest llibre no és una sàtira antifeudal sinó de la mala política del rei. El llibre podria servir per a instruir als reis i aquesta idea es repeteix durant el llibre. Ramon Llull agafa molts exemples extrets de Calila, però també hi ha d'altres que són de pròpia producció. Tots els animals de major poder que la rabosa, com per exemple l'elefant. El bou, el llop, la serp, etc, són successivament víctimes de la seva mala fe i es mostra les arts de la guineu que vol quedar-se sol per tenir una influència sobre el rei. Finalment el rei, va matar personalment a la rabosa. Unes constants temàtiques que encara hui tenim que viure.

2.2.1. Síntesis dels capítols més importants.

2.2.1.1. Comparació del primer capítol: De l'elecció del rei amb una faula de Esopo.

Can lo Lleó fo elegit rei, ell féu un bell sermó denant son poble, e dix aquestes paraules:

– Senyors, volentats és de vosaltres que jo sia rei. Tots sapiats que ofici de rei és molt perillós, e és de gran treball. Perillós és, car per los pecats del rei s'esdevé moltes vagades, que Déus tramet en terra fam, e malauties, e mort, e guerres; e açò mateix fa per pecat del poble. E per açò és a rei perillosa cosa regnar, e son regnar és cosa perillosa a tot son poble. E car sia gran treball a rei governar si mateix e son poble, per açò vos prec tots ensems que em donets consellers qui m'ajuden.

A tots los barons e al poble d'aquella cort plagueren les paraules que havia dites lo rei e tots se tingueren per bé avenguts a l'elecció del rei. Acord fo emprés que l'Ós, e le Lleopard, e l'Onsa, e la Serp, e el Llop fossen consellers del rei. Molt desplaç a Na Renard, car no l'havien elegida en ésser conseller del rei; e en presència de la cort dix aquestes paraules:

– Segons que es troba escrit en l'Evangeli, Jesucrit, que és rei del cel e de la terra, volc haver amistat e

companyia d'homs simples e humils; e per açò elegí los apostols, qui eren hòmens simples e pobres, a significança que en la sua virtut los exalçàs, e que ells ne fossen pus humils. A esmenda de tots vosaltres, dic que a mi seria semblant que el rei degués haver en son consell bèsties simples e humils, per ço que no s'ergullassen per poder ne per llinatge, ne que ab lo rei no es volguessen agolejar, e que a les bèsties simples e qui viuen d'herba, fos eiximpli d'esperança e d'humilitat

A l'Aurifany, e al Senglar, e al Boc, E al Moltó, E ales altres bèsties qui vivien d'herbes, parec bé ço que deia Na Renard; e tots aquests consellaren al rei que Na Renard, que era bé parlant e havia gran saviesa, fos del consell del rei. En gran consirer foren l'Ós, e el Lleopard, e l'Onsa, con oïrenque Na Renard fos del consell del rei; car gran paor hagren que Na Renard, ab sa parlaria e mestria, no els faés venir en ira del rei.

–Sènyer–dix lo Lleopard al rei–, en vostra cort és lo Gall, qui és bell en persona, e és savi. Molt mills se cové que ell sia de vostre consell que Na Renard.

Lo Lleopard dix que no es cové a consell de rei ésser dues persones que per natura sien en malvolença, car per la mala voluntat que han, s'en poria torbar lo consell del rei. De l'altra part parlà Na Renard, e dix que al consell del rei se tanyia que hi fossen belles bèsties e grans, així com l'Orifany, e el Senglar, e el Boc, e el Moltó, e el Cervo; car en presència del rei se cové de bellesa de persona.

En voluntat fo lo rei que Na Renard e sos companyons fossen de la cort e de son consell; e fóra fet, mas que lo Lleopard dix al rei secretament estes paraules:

–Sènyer, un comte havia guerra ab un rei; e car lo comte no era tan poderós com lo rei, ajudà's ab mestria de la guerra del rei, ço és saber, que aquell comte secretament donà grans dons a l'escrivà del rei per tant que li faés saber tots els ardits que el rei faria en sa guerra contra ell. E per ço aquell escrivà empatxava lo poder del rei, que no podia venir a fi de la gerra del comte.

Can lo Lleopard hac finides ses paraules, e el Lleó hac entesa la semblança, ell dix que el Gall fos de sa cort, e no volc que Na Renard fos de sa cort, per ço que no faés saber a l'Orifan, e a les bèsties que vivien d'herba, l'ardit del rei ni de sos companyons.

Los lobos y las ovejas

–Faula d'Esopo–

Los perros hacían centinela guardando a las ovejas, y las defendían de la voracidad de los lobos. Conociendo ésto los lobos enviaron mensajeros a las ovejas diciendo que querían paz con ellas, con tal que para la común seguridad entregasen mutuamente en rehenes, ellas a los perros, y ellos a sus hijos. Convinieron las ovejas; y así los perros pasaron al poder de los lobos y los cachorros de éstos al poder de las ovejas. Creyeron las ovejas que de este modo vivirían en perpetuo sosiego y tranquilidad, pero sucedió muy al contrario; pues pocos días después los hijos de los lobos, viéndose separados de sus madres, empezaron a aullar, y los lobos, que ya habían deegollado a los perros mientras dormían, oyendo los gritos de sus hijos corrieron a socorrerlos, y se echaron sobre las ovejas, bajo pretexto de haber roto el tratado de alianza, y de haber maltratado a sus hijos; y no teniendo ya la defensa de los perros, fueron despedazadas.

Nunca se debe poner en poder del enemigo lo que constituye la propia defensa.

El hacha y el mango

–Faula d'Esopo–

Habiendo un hombre fabricado un hacha, pidió a la selva le diese madera fuerte de que hacerle un mango.

Concedida por la selva su petición puso el mango a la hoja y comenzó a cortar aquí y allí los árboles que más le agradaban, lo cual viendo la encina, es fama dijo: Bien merecido lo tenemos, pues dimos al hombre la madera para servirse del hacha.

No se debe dar armas a los enemigos, pues seguramente se servirán de ellas contra nosotros.

- Afinitats:
- Els dos relats són de caràcter didàctic i moralitzant.
- Són instruments de persuasió, d'exhortació cap a una determinada conducta.

– Altra característica que ambdues posseïxen és el seu caràcter al·legòric. La història no té valor en si mateixa, sino en la mesura en que podem transposar-la al·legòricament al món real. Açò explica que els personatges de les faules apareguen humanitzats, per ajudar a aquesta transposició entre realitat i ficció.

- Compartixen també el caràcter dramàtic: l'acció és un element fonamental. Es tracta quasi sempre d'una acció i uns personatges concrets.
- Tenen, totes dues, una intencionalitat moral. És evaluada la conducta que apareix i s'explica quina és la manera correcta d'actuar, aquesta és la vertadera finalitat del relat.
- Una característica que tenen els dos textos és la brevetat i la consició. L'estructura lògica i narrativa de la faula és d'una extraordinària precisió i senzillesa: 1) Plantejament 2) Acció i 3) Conclusió o evaluació.

– I per últim, una altra característica és que els protagonistes siguen animals, humanitzats així sí. D'aquesta manera, els errors i defectes dels homes i les seues conductes es veuen augmentats i més greus.

2.2.1.2 Síntesis d'un altre capítol.

El capítol cinquè d'aquesta obra: Dels missatgers que el lleó va enviar al rei dels homes, és una crítica dura i sostinguda contra els vicis de la seva societat. És en funció d'aquest capítol que cal interpretar la primera intenció amb la qual Ramon Llull escrigué el *Llibre de les bèsties*. Llull sempre escriu amb una finalitat adoctrinadora. En aquest llibre tingué presents dues de les obres de més divulgació en les lletres medievals, en les quals també els animals són els protagonistes: el *Roman de Renard* i *El Calila i Dimna*. En el *Llibre de les bèsties* són de dues classes: franceses i orientals.

• Opinió personal.

En primer lloc, vull demanar disculpes per haver introduït uns paràgrafs, localitzats als últims fulls en Castellà. Després vull comentar alguns matissos de aquest treball. Ramon Llull, junt a Joanot Martorell, són els únics autors que representen una personalitat molt interessant per a mi. M'agraden, tant d'un com d'altre, els increïbles trazats narratius pels quals, ironicament representen a una societat, que a pesar de la imminent evolució, continua sent hipòrita i verdaderament injusta.

La figura que més m'agrada d'aquesta història és la del bou. Quan es adona de la situació se'n va cap al costat del home, però com que l'home es pitjor amo que el lleó, demana disculpes i retorna al regne animal. De totes maneres està molt influenciat per la rabosa i així fa que, per a mi perdi un poc de personalitat. Els bous són animals extremadament forts, aunque com ja sabem tots, pateixen molt per la nostra culpa. Al igual que la rabassa, la persona picada en la vida real podria ser el empresari que mediante enganys publicitaris aconseguís una gran multinacional a un país subdesarrollat. Aquest tipus de figura tant humana com animal és

mou sempre per a aconseguir els seus propis beneficis, sense pensar en la gent a la que pot estar fent mal.

Aquest llibre ha agradat molt als meus germans petits, se'ls vaig llegir en tres nits, i van quedar tant contents que se'ls he regalat. El llibre de les besties es una gran metàfora per a obrir els ulls a la verdadera vida, i estudiant la vida de l'autor podem concluir que hi ha autors, com pot ser també Jules Verne, que tenen una especie de visió futurista a les seves obres. Conclueix aquest treball dient que:

Un llibre es com un viatge, es comença amb inquietud i es termina amb mel·lancolia